

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Информација о монетарним и фискалним кретањима

АПРИЛ 2022. ГОДИНЕ

НОВИ САД, ЈУН 2022. ГОДИНЕ

Садржај

I Општи преглед монетарних и фискалних кретања	2
II Монетарна кретања	4
Референтна каматна стопа НБС	4
Каматне стопе.....	6
Токови капитала из иностранства.....	8
Курс динара	9
Кредити	9
III Фискална кретања	12
Фискални резултат опште државе	12
Фискални резултат опште државе по нивоима власти	14
Јавни дуг опште државе и централног нивоа власти	14
Извор података	16

I Општи преглед монетарних и фискалних кретања

Међугодишња инфлација је у мају 2022. износила 10,4%, док је на месечном нивоу износила 1,2%.

Референтна каматна стопа Народне банке Србије (НБС) је у јуну 2022. повећана за још 0,5 п.п, на 2,5%.

Девизне резерве су на крају априла 2022. године износиле 14,1 млрд евра и биле су за 182,7 млн евра ниже него на крају претходног месеца.

Просечна каматна стопа на нове кредите привреди је у априлу 2022. износила 3,8% (на динарске кредите), односно 2,6% (на евроиндексиране кредите и кредите у еврима).

Просечна каматна стопа на нове кредите становништву износила је 8,7% у априлу 2022. године (на динарске кредите), односно 3,4% (на евроиндексиране кредите и кредите у еврима).

Просечна каматна стопа на нове орочене депозите привреде је у априлу 2022. износила 2,8% на нове динарске депозите, односно 0,4% на нове девизне депозите.

Почетком 2022. године динарска штедња бележи привремено смањење у условима растуће неизвесности изазване ескалацијом геополитичких тензија на међународном нивоу. Просечна каматна стопа на штедњу становништва у динарима је у априлу 2022. износила 1,7%, а на девизну штедњу 0,9%.

На нивоу опште државе у периоду јануар - април 2022. године остварен је фискални дефицит у износу од 66,9 млрд динара и примарни фискални дефицит у износу од 10,0 млрд динара.

У прва четири месеца 2022. године остварен је дефицит републичког буџета у износу од 77,7 млрд динара. Само у априлу је остварен дефицит у износу од 5,6 млрд динара.

На крају априла 2022. године јавни дуг опште државе достигао је ниво од 53,4% БДП-а, а јавни дуг централног нивоа власти износио је 52,8% БДП-а. Упркос кризи, очекује се да се јавни дуг врати на силазну путању у наредним годинама уз даље ослањање на динарске и евро деноминоване Хов и уз смањење валутног ризика.

С обзиром на геополитичка дешавања и ескалацију конфликта у Украјини, знатно је повећана и неизвесност у изгледима глобалног привредног раста, а додатно јачање инфлаторних притисака на међународном нивоу утицало је на ревизије навише пројекција инфлације за велики број земаља и заоштравање њихових монетарних политика. Заоштравање монетарних услова водећих централних банака и повећана неизвесност на глобалном нивоу могли би да допринесу повећаној опрезности међународних портфолио инвеститора, који одређују токове капитала према земљама у успону. Поред тога, НБС је имала у виду и да су светске цене примарних производа и енергената биле изразито волатилне претходних месеци и да се и даље налазе на знатно вишем нивоу него почетком године, вршећи притиске у правцу даљег раста произвођачких и увозних цена. Након увођења додатног пакета санкција Русији, којим је обухваћен и увоз нафте у Европску унију из Русије, светска цена нафте је, након пада у априлу, поново повећана.

И поред негативних ефеката конфликта у Украјини на кретања на међународном робном и финансијском тржишту, према речима НБС, **већина доступних показатеља за четири месеца ове године указује на то да је настављен раст економске активности на домаћем тржишту**. И поред високог степена неизвесности, Народна банка Србије очекује наставак раста наше привреде и у наредном периоду и процењује да ће реалан раст бруто домаћег производа у овој години бити у распону 3,5–4,5%, што је због неповољнијих оцена изгледа глобалног привредног раста након избијања конфликта у Украјини, а пре свега нижег очекиваног раста зоне евра и земаља региона, нижи раст за 0,5 процентних поена од очекиваног почетком године. Под претпоставком да неће доћи до додатног заоштравања геополитичких тензија и прекида у снабдевању гасом на глобалном нивоу, у средњем року пројекција раста бруто домаћег производа Србије задржана је у распону 4–5% годишње.

У зависности од геополитичких дешавања и кретања кључних фактора инфлације и из домаћег и међународног окружења у наредном периоду, НБС ће процењивати да ли има потребе за додатним заоштравањем монетарних услова или ефекти претходног заоштравања обезбеђују одржив повратак инфлације у границе циља у хоризонту пројекције. Приоритет монетарне политике НБС и даље ће бити обезбеђење ценовне и финансијске стабилности у средњем року, уз подршку даљем расту и развоју привреде, као и даљем расту запослености и повољном инвестиционом амбијенту.

II Монетарна кретања

Међугодишња инфлација је у мају 2022. године износила 10,4%, док је на месечном нивоу износила 1,2%. Према пројекцији НБС, с доласком нове пољопривредне сезоне (под претпоставком да се не понови прошлогодишња суша), инфлација би, након достизања максимума у јуну и јулу, у остатку ове године требало да има опадајућу путању. У границе инфлационог циља од $3 \pm 1,5\%$, инфлација ће се највероватније вратити у другој половини наредне године, а затим наставити да успорава до краја периода пројекције.

Референтна каматна стопа НБС

Ради утицаја на смањење инфлације у наредном периоду, **НБС је трећи пут узастопно повећала референтну каматну стопу** чиме је настављено повећање рестриктивности монетарне политике започето у октобру прошле године.

НБС је у јуну 2022. године повећала референтну каматну стопу за још 0,5 п.п, на 2,5%. Доносећи одлуку о даљем поштравању монетарних услова, НБС је пре свега имала у виду да је наставак конфликта у Украјини утицао на продубљивање енергетске кризе на глобалном нивоу, даљи раст цена примарних пољопривредних производа и индустријских сировина, као и на продужавање отежаног функционисања међународних ланаца снабдевања. НБС је проценила да је поштравање монетарних услова неопходно како би се ограничили секундарни ефекти на инфлациона очекивања и даљи раст инфлације на домаћем тржишту, чему НБС доприноси и одржавањем релативне стабилности курса динара према евр.

Додатно јачање инфлаторних притисака на међународном нивоу утицало је на ревизије навише пројекције инфлација за велики број земаља и заостравање њихових монетарних политика. Тако је **Систем федералних резерви у мају наставио циклус повећања референтне каматне стопе (укупно за 75 базних поена у овој години), на распон 0,75–1,0%**. Извесно је да ће и у наредним месецима **Систем федералних резерви** додатно поштравати монетарне услове. Поред тога, и **Европска централна банка је у марту, у условима јачих инфлаторних притисака од очекиваних, одлучила да додатно смањи обим квантитативног попуштања** током другог тромесечја, а крајем маја је најавила да би почетком трећег тромесечја могла да обустави нето куповину активе и започне с повећањем каматних стопа.

У зависности од геополитичких дешавања и кретања кључних фактора инфлације и из домаћег и међународног окружења у наредном периоду, **НБС ће процењивати да ли има потребе за додатним заостравањем монетарних услова** или ефекти претходног заостравања обезбеђују одржив повратак инфлације у границе циља у хоризонту пројекције.

Приоритет монетарне политике и даље ће бити обезбеђење ценовне и финансијске стабилности у средњем року, уз подршку даљем расту и развоју привреде, као и даљем расту запослености и повољном инвестиционом амбијенту.

Обавезна резерва је важан инструмент монетарне политике и у априлу 2022. године је износила **2,6 млрд евра** и **252,0 млрд динара**.

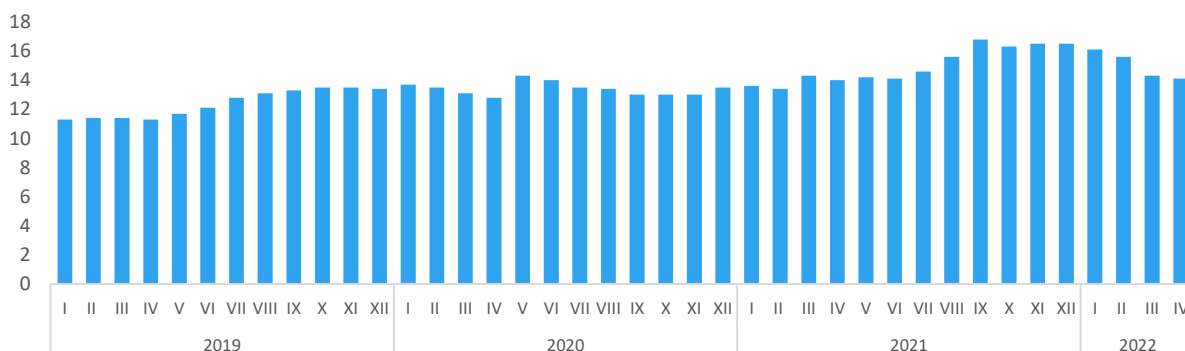
Девизне резерве НБС (брutto) су на крају априла 2022. године износиле **14,1 млрд евра** и биле су за **182,7 млн евра** или **1,3%** ниже него на крају претходног марта месеца.

На смањење бруто девизних резерви су и у априлу у највећој мери утицале активности НБС на међубанкарском девизном тржишту (**177,0 млн евра**), које су биле неопходне ради очувања стабилности на домаћем девизном тржишту. Поред тога, смањењу девизних резерви допринели су и нето одливи по основу уобичајених активности банака у вези с девизним обавезним резервама (**133,9 млн евра**), као и одливи услед нето раздужења државе по основу кредита (**108,4 млн евра**), осталих плаћања за потребе државе и других основа (укупно **143,6 млн евра**).

Девизни приливи остварени су по основу управљања девизним резервама, донација и по осталим основима (укупно нето **92,4 млн евра**).

У односу на април претходне године, девизне резерве су на крају априла 2022. биле више за **116,1 млн евра** или **0,8%**.

Кретање девизне резерве, април 2022. године (у млрд евра)

Обим реализоване трговине девизама на међубанкарском девизном тржишту у априлу износио је 677,5 млн евра и био је за 155 млн евра већи него у претходном месецу. У прва четири месеца ове године, у међубанкарској трговини реализовано је укупно 2.304,8 млн евра.

Након снажних депрецијацијских притисака у претходном месецу, вођених високом тражњом за девизама увозника енергената, али и високом тражњом грађана за ефективним страним новцем у условима појачане глобалне неизвесности око кризе у Украјини, ситуација у погледу фактора на страни тражње за девизама на домаћем девизном тржишту се стабилизовала захваљујући пре свега одговорном понашању НБС и благовременом и адекватном деловању у смеру очувања стабилности на домаћем финансијском тржишту.

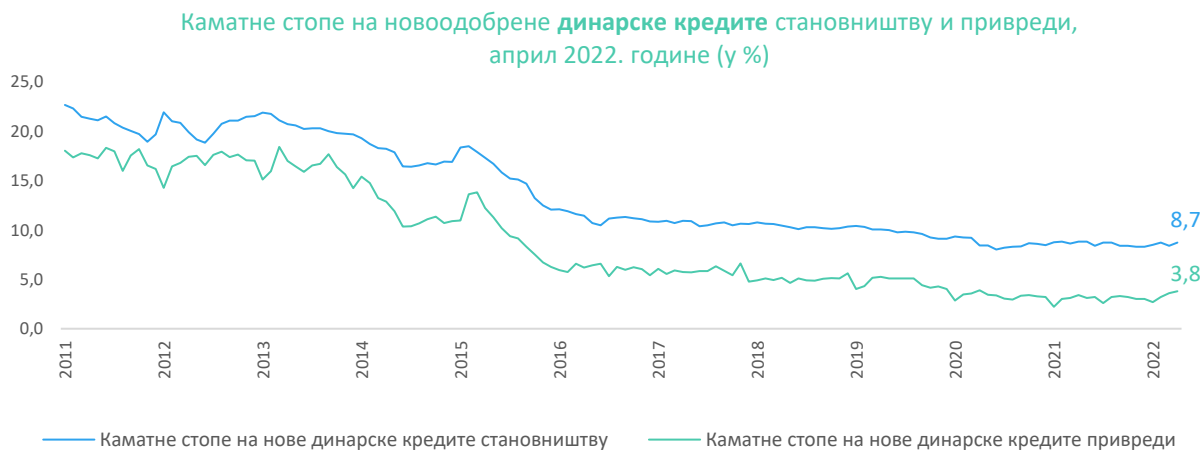
Каматне стопе

И поред заоштравања монетарних услова од октобра 2021. године, **услови финансирања државе и приватног сектора су и даље релативно повољни и подржавају раст кредитне активности**. Каматне стопе на државне Хов крећу се и даље на релативно ниском нивоу, као и каматне стопе на кредите приватном сектору.

Каматне стопе на нове динарске кредите привреди и становништву крећу се око вредности које су у просеку бележиле и у прошлој години.

Просечна каматна стопа на нове динарске кредите привреди је у априлу 2022. године износила 3,8% и била је већа за 0,1 п.п. у односу на март. Највећи допринос расту имала је **каматна стопа на нове динарске кредите за обртна средства**, која је у односу на март повећана за 0,3 п.п. и износила 4,1%. Просечне каматна стопа на инвестиционе динарске кредите је остала непромењена у односу на март и износила је 5,1% у априлу, док је просечна каматна стопа на остале динарске кредите привреди била мања за 0,6 п.п. у односу на март и износила 2,1% у априлу 2022. године.

Просечна каматна стопа на новоодобрене динарске кредите становништву је у априлу 2022. године износила 8,7% и била је виша за 0,3 п.п. у односу на март. Највише су биле просечна каматна стопа на готовинске динарске кредите (9,2%, за 0,2 п.п. виша него у марту), затим просечна каматна стопа на стамбене кредите становништву у динарима, која је износила 6,8% (али за 0,7 п.п. мања у односу на март) и просечна каматна стопа на остале некатегорисане динарске кредите становништву, која је такође износила 6,8% (за 0,7 п.п. виша у односу на март). У априлу је најнижа била просечна каматна стопа на нове потрошачке кредите становништву у динарима и износила је 1,8% (за 0,2 п.п. мања у односу на март).

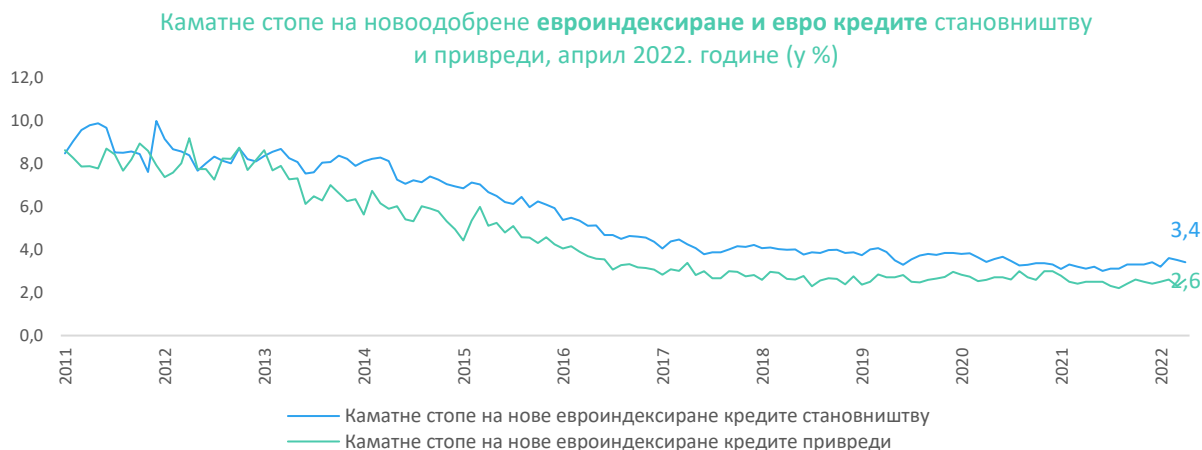

Каматне стопе на евроиндексиране кредите на домаћем тржишту такође се крећу близу вредности из 2021. године.

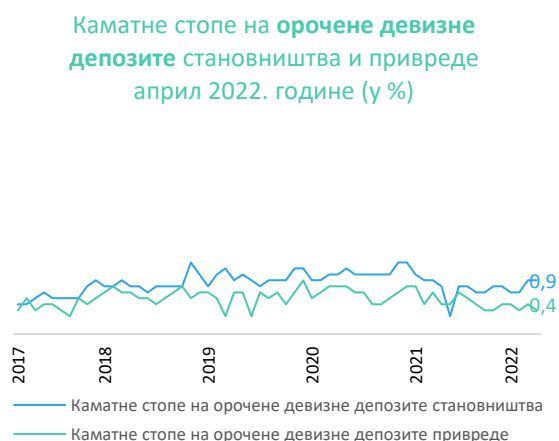
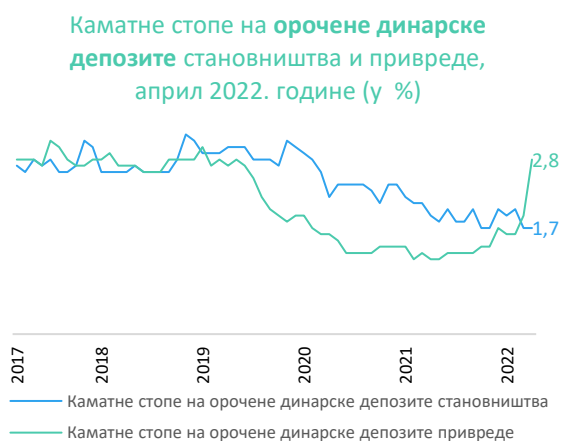
Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима привреди је у априлу 2022. године износила 2,6%, за 0,4 п.п. више у односу на март. Највиша је била **просечна каматна стопа на инвестиционе кредите индексирани у еврима** (2,9%, али за 0,2 п.п. мање у односу на март), као и каматна стопа на кредите за обртна средства индексирани у еврима (2,6%, за 0,5 п.п. виша у односу на март). Просечна каматна стопа на остале евроиндексиране кредите или кредите у еврима износила је 2,3%, док је просечна каматна стопа на кредите за увоз у еврима износила 1,8% (за 0,5 п.п. мање у односу на март).

Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима становништву је у априлу 2022. године износила 3,4% и била је мања у односу на март за 0,1 п.п. Највиша је била просечна каматна стопа на потрошачке кредите у еврима (4,3%, за 0,2 п.п. мања у односу на март) и просечна каматна стопа на готовинске кредите у еврима (3,0%, за 0,1 п.п. мања у односу на март). Просечна каматна стопа на стамбене кредите у еврима је износила 2,7% у априлу (2,7%, за 0,1 п.п. мања у односу на март), док је просечна каматна стопа на остале евроиндексиране или кредите у еврима становништву износила 6,1% у априлу (за 0,5 п.п. мање у односу на март).

Просечна каматна стопа на штедњу становништва у динарима је у априлу 2022. године износила 1,8% (за 0,1 п.п. више него у марту), а на девизну штедњу 0,9% (непромењено у односу на март). Просечна каматна стопа на нове орочене депозите привреде је у априлу износила 2,8% на динарске депозите (за 0,9 п.п. више него у марту) и 0,4% на девизне депозите привреде (за 0,1 п.п. мање него у марту).

Динарска штедња становништва је у претходне четири године забележила снажан раст (22% у 2018, 31% у 2019, 17% у 2020. и 12% у 2021).

Од краја фебруара 2022, динарска штедња бележи привремено смањење у условима растуће неизвесности изазване ескалацијом геополитичких тензија на међународном нивоу.

Кретање премије ризика Србије током 2022. године највише је под утицајем ескалације геополитичких тензија, што је за последицу имало нагли скок глобалне перцепције ризика од фебруара, уз делимичну корекцију наниже током марта.

Кредитни рејтинг Србије је потврђен на нивоу ББ+ од стране агенција *Fitch* и *S&P*, док су у условима појачаних геополитичких тензија изгледи промењени на стабилне (*S&P* у јуну).

Кредитни рејтинг Србије, април 2022. године

	Рејтинг	Датум	Активност
<i>Standard & Poor's</i>	ББ+ / стабилни изгледи	10.06.2022.	потврђен рејтинг
<i>Fitch Ratings</i>	ББ+ / стабилни изгледи	25.02.2022.	потврђен рејтинг
<i>Moody's Investors Service</i>	Ба2 / стабилни изгледи	12.03.2021.	повећан рејтинг

Токови капитала из иностранства

Макроекономска и финансијска стабилност, уз структурне реформе, створиле су повољан амбијент за стране директне инвестиције (СДИ) у Србији, које су секторски и географски диверсификоване и доприносе расту запослености и извозном потенцијалу земље.

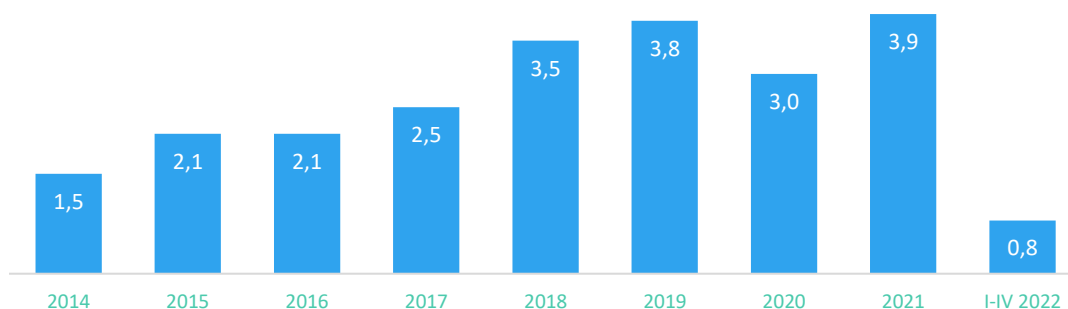
Од укупно 14,2 млрд евра СДИ у последње четири године (2018-2021), 8,1 млрд евра је усмерено у разменљиве секторе, а од тога 4,3 млрд евра у прерађивачку индустрију. Сектори прерађивачке индустрије са највећим приливом СДИ (металска, ауто, прехранбена, гума и пластика) бележе снажан раст запослености, производње и извоза. **Србија је привукла око 60% укупних СДИ у регион Западног Балкана.**

Прилив СДИ у 2021. износио је рекордних 3,9 млрд евра (нето 3,6 млрд евра).

Прилив СДИ у периоду јануар - април 2022. износио је 768 млн евра (нето 698 млн евра), док је у мају, према оперативним подацима, забележен потпуни опоравак прилива СДИ.

СДИ у Србији су и географски диверсификоване, с растућим учешћем земаља из азијско-пацифичког региона поред ЕУ. У периоду 2019-2021. највећи део прилива СДИ је и даље потицао из земаља ЕУ (око 57%), али уз растуће учешће азијских земаља, пре свих Кине/Хонг-Конга (око 15%), као и из САД и европских земаља ван ЕУ попут Русије, Турске и Швајцарске.

СДИ у Републици Србији, 2014 - I-IV 2022. (млрд евра)

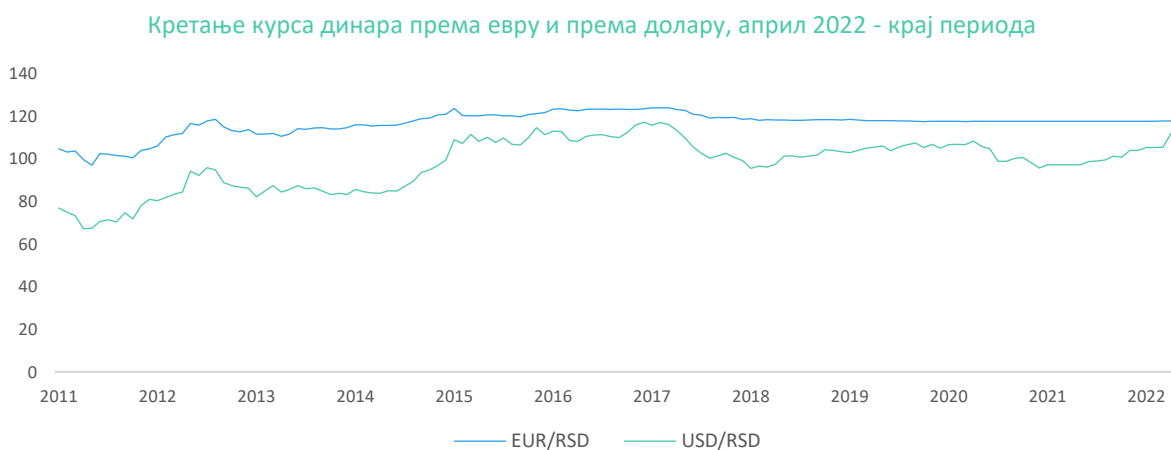

Курс динара

Стабилно кретање курса динара према еврџу настављено је и у 2022. године – током четири месеца динар је ослабио за 0,1%. У већем делу 2021. године преовладавали су апрецијацијски притисци, као резултат повољних платнобилансних кретања, а НБС је на нивоу 2021. године била нето купац девиза у износу од 645 млн евра.

На јачање депрецијацијских притисака од четвртог квартала 2021. године утицао је повећан увоз енергената, а од краја фебруара 2022. и повећана аверзија према ризику на међународном финансијском тржишту и знатно повећана тражња грађана за девизама у првим недељама након избијања конфликта у Украјини. Ти притисци ослабили су у априлу, а у мају је понуда девиза надмашила тражњу.

Динар је у априлу номинално ојачао према еврџу (за 0,1%), док је од почетка године номинално ослабио за 0,1% (1 EUR=117,6768 RSD; 1 USD=111,8176 RSD, април, крај периода).

Након снажних депрецијацијских притисака у претходном месецу, вођених високом тражњом за девизама увозника енергената, али и високом тражњом грађана за ефективним страним новцем у условима појачане глобалне неизвесности око кризе у Украјини, ситуација у погледу фактора на страни тражње за девизама на домаћем девизном тржишту се стабилизовала захваљујући пре свега одговорном понашању НБС и благовременом и адекватном деловању у смеру очувања стабилности на домаћем финансијском тржишту.

Кредити

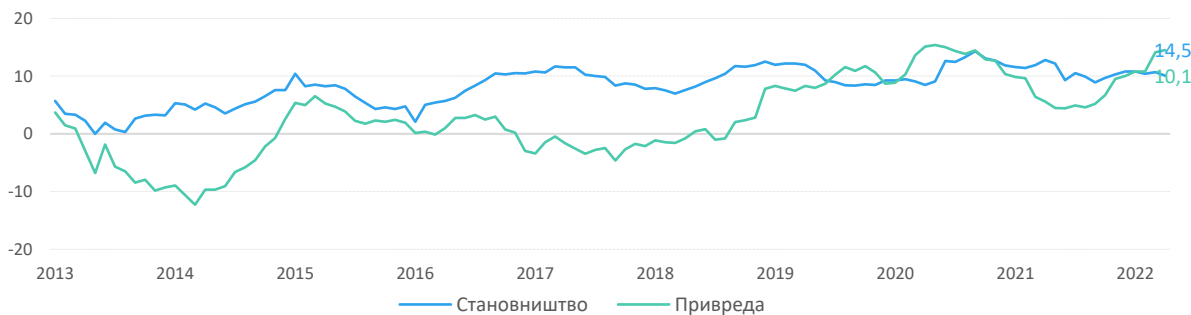
Повољни услови финансирања пружају подршку кредитној активности, која доприноси опоравку привреде од кризе изазване пандемијом коронавируса.

Укупни домаћи кредити су у априлу убрзали међугодишњи раст на 12,5%, вођени растом кредита привреди и становништву. Структура кредита остала је повољна са становишта доприноса привредном расту - вођена финансирањем обртних средстава и инвестиција код привреде, и стамбених кредита код становништва.

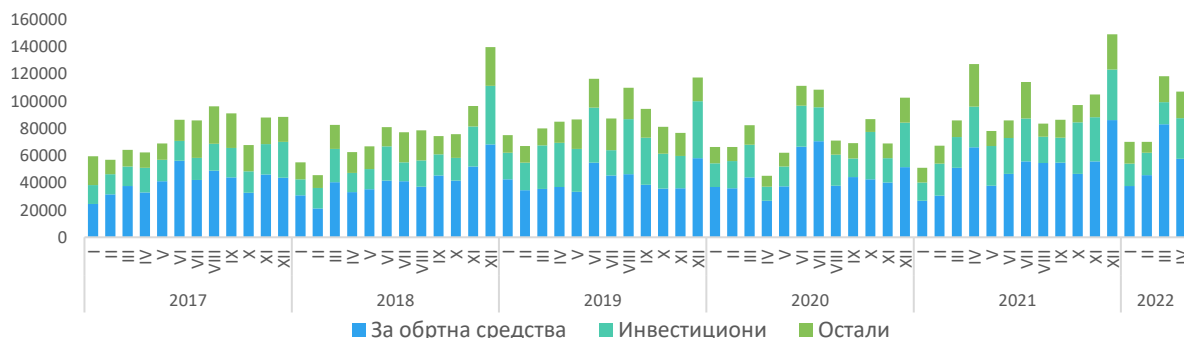
Већи допринос укупној кредитној активности почетком 2022. потекао је од кредита привреди у поређењу са кредитима становништву. **Инвестициони кредити** су у априлу 2022. чинили 39% укупних кредита привреди, а учешће **кредита за ликвидност и обртна средства** је износило 48,0%, уз подршку кредита из гарантних шема. **Кредити одобрени микро, малим и средњим предузећима чинили су 63% укупних кредита привреди у априлу 2022. године.**

Кредити привреди и становништву, април 2022. године (мг. стопе раста, у %)

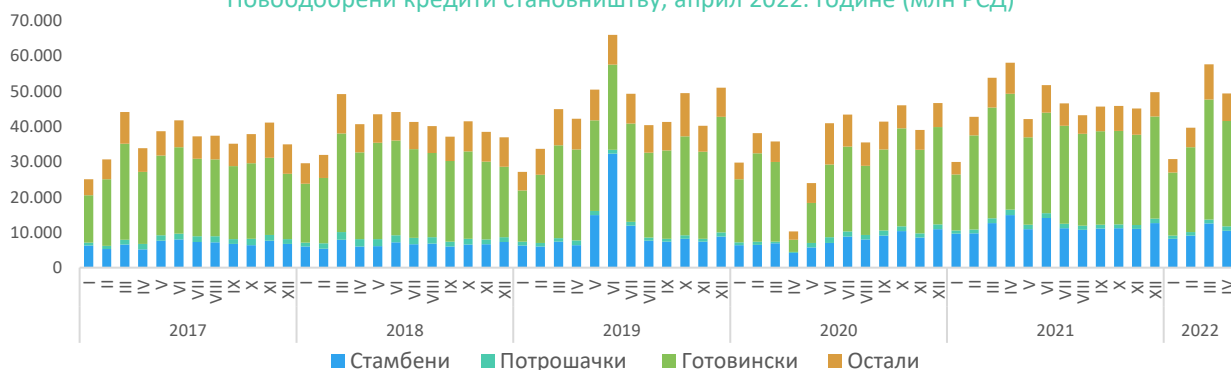
Обим новоодобрених кредита привреди у априлу 2022. године износио је 106,8 млрд динара, што је за 16,0% мање у односу на април 2021. године, а за 9,7% мање него у марту 2022. Више од половине тих кредита чинили су кредити за обртна средства (54,0%), а инвестициони кредити су чинили 27,8% новоодобрених кредита привреди у априлу 2022. године.

Новоодобрени кредити привреди, април 2022. године (млн РСД)

Обим новоодобрених кредита становништву је у априлу 2022. износио 49,2 млрд динара, што је за 15,1% мање него у истом месецу претходне године, а за 14,4% мање него у претходном месецу. Међугодишњем смањењу највише је допринело смањење обима новоодобрених стамбених кредита становништву за 30,1% мг, али и смањење обима новоодобрених потрошачких и готовинских кредита становништву, за 18,8% и 8,9%, респективно.

Новоодобрени кредити становништву, април 2022. године (млн РСД)

Макроекономска стабилност доприноси процесу динаризиције у Србији. НБС подстиче процес динаризиције кроз обезбеђење ниске и стабилне инфлације, очување релативне стабилности девизног курса, унапређење у области управљања девизним ризиком у приватном сектору и другим мерама. Влада Републике Србије доприноси динаризицији пореском политиком и развојем тржишта динарских ХоВ - **учешће дуга у РСД повећано је са 2,5% (2008) на 26,0% у априлу 2022. године.**

Динаризиција депозита привреде и становништва повећана је у априлу 2022. године је износила 36,9%, док је **динаризиција пласмана сектору привреде и становништва** у априлу износила 37,9%.

Последњих година динаризиција пласмана становништву имала је изражен тренд раста као резултат снажног пада динарских каматних стопа, ниске и стабилне инфлације, као и мера које НБС предузима у циљу подршке процесу динаризиције – са 35,1% (2012) на 54,4% (април 2022).

Укупни банкарски кредити на дан 30. априла 2022. године износили су 3,2 млрд динара, што у односу на 30. април прошле године представља повећање од 8,9%, а у односу на претходни месец повећање од 0,5%.

Стање дуга по банкарским кредитима, април 2022. године (у млн РСД)

Корисник кредита	30.04.2021.	31.03.2022.	30.04.2022.	Индекс	
	1	2	3	4(3/1)	5(3/2)
Правна лица	1.660.850	1.788.463	1.789.905	107,8	100,1
Предузетници	64.957	69.254	70.187	108,1	101,3
Становништво	1.233.025	1.348.519	1.360.753	110,4	100,9
Укупно	2.958.832	3.206.236	3.220.845	108,9	100,5

У Србији се одржава **адекватна структура активе банкарског сектора**. Аверзија према ризику током криза довела је до интензивнијег инвестирања у ХоВ, чије се учешће након 2015. године стабилизовало и на крају априла 2022. године износи 15,1% нето активе банкарског сектора.

Упркос историјски ниским каматним стопама на депозите, присутна је **стабилност депозита становништва и привреде у структури финансирања, са учешћем од 45% и 29% у укупним обавезама на крају априла 2022. године, респективно.**

Спровођење мера за решавање NPL^1 , довело је до значајног смањења апсолутног износа проблематичних кредита у портфолијима банака. Апсолутни ниво NPL -а је у другом кварталу 2022. наставио да мирује, и даље је знатно испод преткризног нивоа. Основни канали смањења NPL -а били су наплата, отпис и уступање (продаја) трећим лицима.

На крају априла 2022. године највеће учешће у проблематичним кредитима чине сектори становништва (49,3%) и привредних друштава (32,3%).

Очекује се да ће даљи раст кредитне активности и опоравак привреде, подржани мерама НБС, допринети наставку опадајућег тренда NPL показатеља.

Висока капитализованост банкарског сектора резултат је снажних пруденцијалних мера. Банке у Србији поседују значајне резерве капитала, што им омогућава да се успешно носе са кредитним ризиком, чак и у случају претпостављеног најпесимистичнијег сценарија у стрес тестовима. **Капитализованост банкарског сектора одликује и солидна структура у којој око 95% чини**

¹ NPL (non performing loans) – проблематични кредити.

најквалитетнији основни акцијски капитал. Високу солвентност банкарског сектора потврђује и показатељ левериџа², чија је вредност на крају марта износила 10,8%.

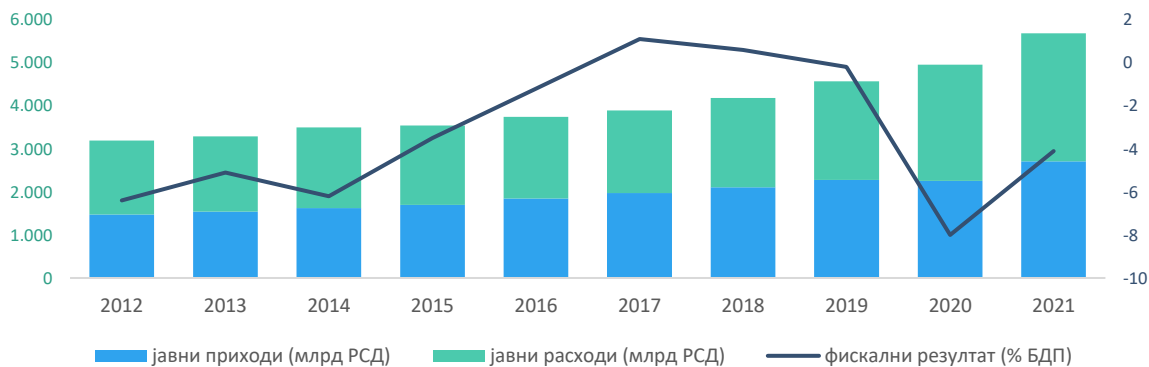
Банкарски сектор у Србији одликује и висока ликвидност, чији показатељи се константно крећу на нивоима знатно вишим од регулаторних минимума (**ликвидна средства чинила су 32,8% укупне aktive банкарског сектора у Србији на крају априла 2022. године**). О стабилној структури финансирања и ликвидности банкарског сектора говори и **однос кредита и депозита клијената који је на крају априла 2022. године износио 88,4%**.

III Фискална кретања

Србија је у годинама пре пандемије елиминисала фискални дефицит, а државне инвестиције су достигле близу 5% БДП-а. **Виши дефицит у 2020. години (-8,0% БДП-а) настао је као последица виших расхода због пакета мера подршке привреди и становништву и набавке медицинске опреме.**

У 2021. години Србија је забележила дефицит од 259,4 млрд динара (-4,1% БДП-а), што је значајно ниже у односу на ниво који је пројектован Фискалном стратегијом (-4,9% БДП-а). На дефицит у 2021. је у великој мери утицао нови пакет фискалних мера подршке привреди у износу од 2,2 млрд евра. Уз то, капитални расходи су у 2021. износили 7,4% и у наредним годинама се очекује њихово задржавање на сличном нивоу.

Консолидовани јавни приходи, јавни расходи и фискални резултат опште државе, 2012-2021. године

У 2022. је предвиђен дефицит од 3,0% БДП-а, и његово враћање у средњем року на ниво од 1,0% БДП-а. Фискални оквир за 2022. годину предвиђа смањење пореског оптерећења зарада, умерени раст зарада у јавном сектору и раст пензија. Фискални простор обезбеђује очување животног стандарда и наставак инфраструктурног инвестиционог циклуса.

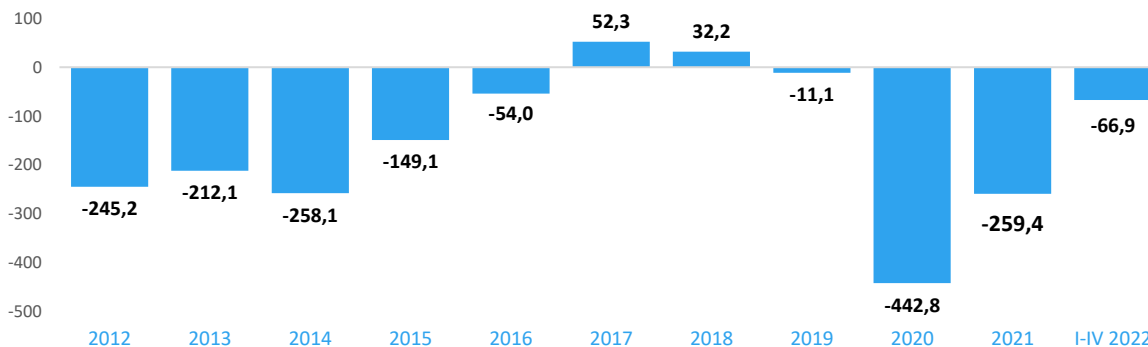
² Левериџ ратио се обрачунава као количник основног капитала и износа изложености банке, и исказује се као проценат.

Фискални резултат опште државе

На нивоу опште државе у периоду јануар - април 2022. године остварен је фискални дефицит у износу од 66,9 млрд динара и примарни фискални дефицит у износу од 10,0 млрд динара.

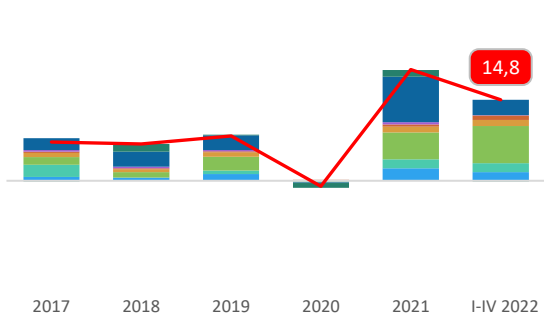
Фискални резултат опште државе, јануар - април 2022. године (млрд РСД)

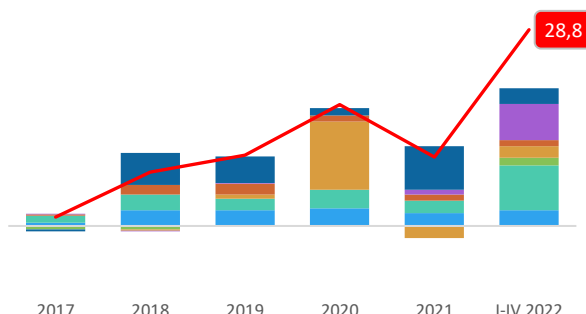
У периоду јануар - април 2022. године, приходи консолидованог буџета опште државе износили су 931,9 млрд динара и остварили су номинални раст од 14,8%, односно реални раст од 5,4%, у односу на исти период претходне године (услед боље наплате ПДВ-а и пореза на добит), док су расходи износили 998,8 млрд динара и за 21,8% номинално, а 11,9% реално, су били већи него у истом периоду 2021. године.

У структури консолидованих прихода опште државе, у периоду јануар - април 2022. године, као и до сада, доминирали су социјални доприноси (31,6%) и приходи од пореза на додатну вредност (27,1%), док су најмање били заступљени приходи од царина (2,7%). С друге стране, у структури консолидованих расхода опште државе, у периоду јануар - април 2022. године, доминирали су расходи за запослене (22,6%), као и расходи за социјална давања, пре свега пензије (21,1%).

Доприноси годишњој стопи раста јавних прихода, јануар - април 2022. године

Доприноси годишњој стопи раста јавних расхода, јануар - април 2022. године

Непорески приходи и донације
Остали порески приходи
Акцизе
Порез на добит
Укупно стопа раста

Доприноси
Царине
ПДВ
Порез на доходак

Капитални расходи
Пензије
Камате
Расходи за запослене

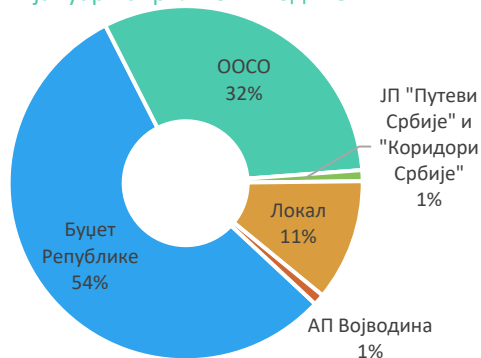
Социјална давања
Субвенције
Робе и услуге и остали текући
Укупно стопа раста

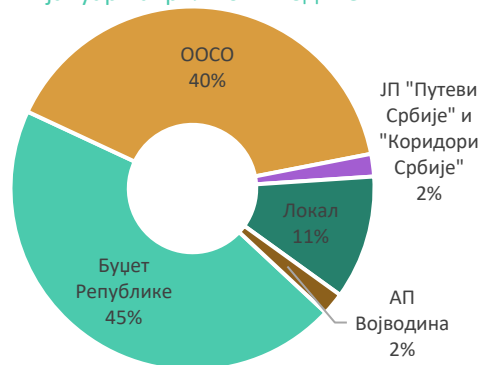
Фискални резултат опште државе по нивоима власти

Посматрано по нивоима власти, у републички буџет се слива највећи део јавних прихода (54%), а такође одлази и највећи део јавних расхода (45%).

Структура консолидованих јавних прихода по нивоима власти, јануар - април 2022. године

Структура консолидованих јавних расхода по нивоима власти, јануар - април 2022. године

У периоду јануар - април 2022. године остварен је дефицит републичког буџета у износу од 77,7 млрд динара. Планирани дефицит у овом периоду је био 97,1 млрд динара, тако да је остварен бољи резултат од оригиналног буџетског плана за 19,4 млрд динара.

Приходи су остварени у износу од 509,7 млрд динара, од чега су порески приходи износили 462,1 млрд динара (90,7%). Највећи део пореских прихода односи се на приходе од ПДВ-а (у износу од 252,1 млрд динара, тј. 54,6%) и акциза (у износу од 106,9 млрд динара, тј. 23,1%). Непорески приходи остварени су у износу од 45,6 млрд динара, а прилив донација је износио 2,0 млрд динара.

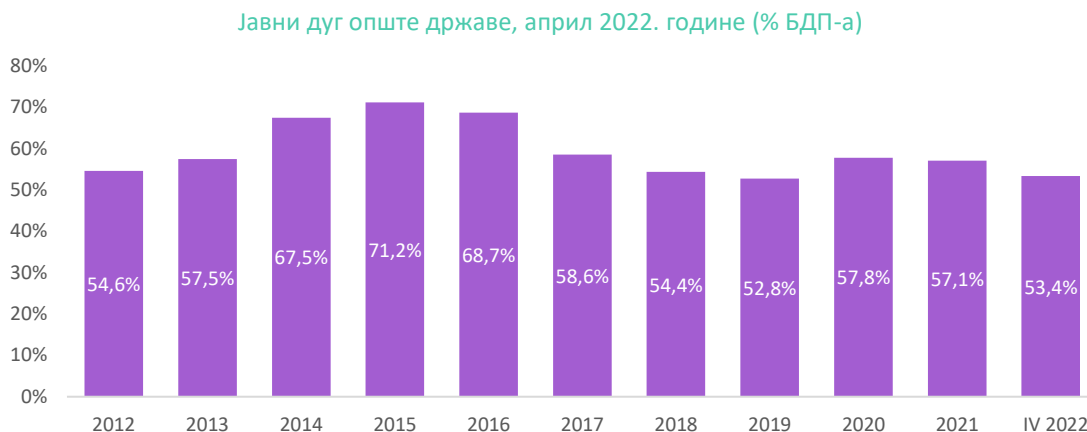
С друге стране, расходи су на републичком нивоу извршени у износу од 587,4 млрд динара у периоду јануар - април 2022. године. Расходи за запослене су били највећи и износили су 118,1 млрд динара (20,1%), потом следе капитални издаци у износу од 101,9 млрд динара (17,4%) и трансфери ООСО који су износили 98,0 млрд динара (16,7%).

Само у априлу је остварен дефицит републичког буџета у износу од 5,6 млрд динара. У априлу су наплаћени приходи у износу од 136,4 млрд динара, од чега су порески приходи износили 123,7 млрд динара. Највећи део пореских прихода односи се на уплату ПДВ-а у износу од 70,7 млрд динара и акциза у износу од 22,6 млрд динара. Непорески приходи остварени су у износу од 12,3 млрд динара, а прилив донација у априлу износио је 0,3 млрд динара. Расходи су извршени у износу од 142,0 млрд динара. Расходи за запослене, у априлу, су износили 30,7 млрд динара, трансфери ООСО 18,9 млрд динара, док су капитални издаци износили 40 млрд динара.

Јавни дуг опште државе и централног нивоа власти

Подршка привреди и становништву у условима пандемије утицала је на повећање јавног дуга, који је и даље под контролом, испод Мастришког критеријума од 60% БДП-а. **На крају априла 2022. године, учешће јавног дуга општег нивоа државе у БДП-у износило је 53,4% .**

Учешће јавног дуга централног нивоа власти у БДП-у је на крају априла 2022. износило 52,8%. Јавни дуг централног нивоа власти у априлу 2022. године у односу на март исте године повећан је за 41,5 млрд динара и износио је 3.644,3 млрд динара (31,0 млрд евра).

Током априла 2022. године емитоване су динарске државне хартије од вредности рочности две године у износу од 4,2 млрд динара, док су по основу пројектних и програмских зајмова повучена средства у износу од 26,7 млрд динара. Такође, током месеца априла отплаћене су обавезе у износу од 16,7 млрд динара. Највећи део отплаћених обавеза у априлу односи се на доспеће обавеза према Фонду за развој Абу Дабија у износу од 10,5 млрд динара.

Очекује се да ће се јавни дуг вратити на силазну путању у наредним годинама уз даље ослањање на динарске и евро деноминване ХоВ и уз смањење валутног ризика.

Извор података

---

1. Народна банка Србије, https://nbs.rs/sr_RS/indeks/ https://nbs.rs/sr_RS/indeks/
2. Удружење банака Србије, <https://www.ubs-asb.com/>
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/>
4. Управа за јавни дуг Републике Србије, <http://www.javnidug.gov.rs/>

